

Arad, 20 Noemvrie 1938.

Nr. 47

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICΕASCĂ-CULTURĂ
ORGAN OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMANE A ARADULUI

NEAPRÉ DUMINICĂ
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
ARAD, STR. EMINESCU 18

DIRECTOR:
Icon. Staur. Dr. GH. CIUHANDU

ABONAMENTE
Penru 1 an ... bei 400
Penru 6 luni ... bei 150

Al XVII-lea Congres preoțesc

— ținut la Timișoara

Iubire și jertfă*)

„Mai mare iubire decât aceasta nimeni nu are ca viață lui să și-o pue pentru prietenii săi”. (Ioan 15 v. 13).

Meditând asupra jertfei Mântuitorului, am dat odată de un cimitir militar. Cu cruci albe de lemn, la fel, la căpătăiu, zăceau de o parte soldații noștri, cari și-au apărat patria; iar de ceealătă parte soldați bavarezi, alături de aliații lor austro-ungari, pentru care aceia veniseră să se jertfească sub poa'a Bucegilor noștri. La căpătăiu grupului de bavarezi morți străjuia o cruce de piatră, având în limba germană cuvintele Mântuitorului, de mai sus. La mijlocul celor două grupuri de morți se înălța Mântuitorul răstignit pe cruce.

Iată trei feluri de jertfă; cea pentru prieteni, cea pentru patrie și cea pentru omenire.

Crucea lui Hristos va străluci de a pururea deasupra crucilor noastre de jertfă, pentru că El s-a jertfit pentru toți oamenii, pentru prieteni și dușmani. Fiecare jertfă răsare dintr'o iubire, dar câtă deosebire este între ele!

Numai unind în chip nedespărțit, aceste două nojini: *iubire și jertfă*, am început să înțeleg, că în cuvintele de mai sus ale Mântuitorului se cuprind două sinonime, ce se măsoară fiindcă se aseamănă. De fapt: *iubire* înseamnă totdeauna și *jertfă*, iar jertfa izvorește totdeauna din iubire, fiind coroana ei roșie, însângerată.

Ce înseamnă a iubi? Pregătirea de a te jertfi. E în firea noastră de a ne da, a ne risipi, pentru ceeace iubim.

Ca să avem sensul desăvârșit al iub'ril, trebuie să-l căutăm în viața Mântuitorului. În felul acesta a iubi înseamnă: a vedea suferința și a grăbi spre cel suferind; a arde de dorință de a ajuta pe cel slab; a plângere pentru cel rătăcit și a nu cruța orice osteneală pentru a-l reduce la adevăr; a te umili cobiindu-te din înălțimea cerului în pulberea pământului, a nu te înfricoșa de spinii ce-ți vor sfâșia fruntea și obrajii, a fi pregătit pentru spîntecarea lăncii, — știind că fără sânge prețul iubirii nu este deplin plătit, — a nu te spăimânta nici de răstignirea pe cruce, — această

supremă dovedă a răutății omenești — pentru a mânțui pe cineva prin răscumpărare.

Iată o palidă icoană, exprimată în graiu omenesc, a ceeace se chiamă *iubire*.

Evident, că iubirea este ceva ceresc, o înaripare de sus a ființei noastre. Cel ce știe iubi astfel, este un fiu al cerului, o copie al lui Hristos, de sigur avându-l pre El în sine, pentrucă El a zis: „Fără de mine nu puteji face nimic”. (Ioan 15 v. 5).

Iubirea este mama tuturor sentimentelor nobile ce sălășnesc în pieptul omenesc. Cu cât iubirea se ridică mai sus dela cele materiale și trecătoare: dela tată și mamă, frate, prieten, patrie etc. la Dumnezeu, cu atât mai mult ea se purifică, încât atunci — în sensul dat de apostolul Pavel în epistoala I. către Corințenți, cap. 13 — a iubi înseamnă a săvârși tot ceeace întrece puterile noastre fizice, adică a face ceeace de altcum este cu nepuțință.

Apostolul Ioan, voind să dea definiția lui Dumnezeu, a spus că „Dumnezeu este iubire și cel ce rămâne în iubire rămâne în Dumnezeu și Dumnezeu rămâne într el”, (I. Ioan 4 v. 16).

O mare iubire stă la temelia vieții. Oricăte frunze veștejii ar rupe moartea de pe copaci, încercând în fiecare toamnă să desfigureze fața naturei, o iubire mai puternică face să răsără flori noi pe ramuri, nu petecind golurile naturei, ci acoperind în fiecare primăvară cu o nouă haină fața ei. Iubirea este suflarea vieții. E frumusețea chipului nostru cea după asemănarea lui Dumnezeu.

Preotul să se roage, ca să dobândiască această iubire — răscumpărătoare. Între iubire și jertfă, la mijloc, ca o trăsătură de unire, se află răscumpărarea. Numai acea iubire rodeste răscumpărarea, care își are echivalentul în jertfă. Ca o monedă, răscumpărarea are și ea două feje, pe una e scris iubire, pe ceealătă jertfă. Ele numai împreună au valoare.

Am spus că e greu să dai definiția iubiriei, fiindcă ea este slononimă cu jertfa. Tot ce am putea spune că este iubirea, se potrivește și pentru definiția de jertfă, cu singura deosebire, că iubirea reprezintă neodihna, iar jertfa este odihna iubirii, ținta și altarul ei. Dacă analizăm noțiunea de „jertfă”, în ea găsim sintetizate cam următoarele: Gândul de a ridica și îmbunătăți starea cuiva, simțământul de milă desinteres-

*) Predică rostită de P. S. Episcop Andrei în biserică din Timișoara, cu ocazia Congresului preoțesc.

sată, o contopire în simțire, și voința fermă de a ajuta să trumfe viața, adevărul și dreptatea chiar peste ruina ta. Jertfa este o acțiune, în care se desertează întreg conținutul sufletească. Este icoana sufletească a celui ce se jertfește. Dacă iubirea este asemănarea noastră cu Dumnezeu, jertfa reprezintă desăvârșirea acelei asemănări.

Cine vrea să măsoare greutatea unei jertfe, să caute să cunoască valoarea iubirii, din care ea a răsărit. Există o scară nesfârșită a jertfelnicii, precum există și o mare distanță între mila simplă și cununa de spini. Precum iubirea așa și jertfa, înalțindu-se pe scara către Dumnezeu și dela jertfa pentru prieteni urcând culmile jertfei pentru: adevăr, dreptate, împărația lui Dumnezeu, se sublimă și se face vrednică a se adăposti la umbra Crucii Mântuitorului.

Lumea întreagă are la temelie iubirea lui Dumnezeu, iar viața ei se sprijinește pe jertfa de pe Golgotha. Un cutremur înfricoșat ne cuprinde la gândul că totuși s-ar nări în neant, dacă lumea ar pierde înțelesul jertfei Mântuitorului.

Jertfa noastră singură e neputincioasă. Ea se extinde abia asupra unui cerc strâmt, în care încindem pe călăiva aleși, pentru cari ne jertfim cu ochii deschisi. Jertfim puțin, fiindcă iubim puțin. Să ne rugăm ca jertfelnicia noastră să crească. Oricât ne-am iubi de mult sufletele incredințate nouă, dacă nu vom merge și pe calea spinosă a jertfei, nu ne vom desebe de păstorul cel năimîn. „Păstorul cel bun viața și-o pune pentru oile sale“. (Ioan 10 v. 11).

Cuvintele Mântuitorului dăla Ioan cap. 15 v. 13 constituie un testament pentru preot. El ne invăță prin ele: să „dam dovadă iubirii noastre față de El în jefu noastră pentru turma Lui. Dacă ceițalii creștini se mantuiesc prin credință și fapte bune, preotul își dobândește răscumpărarea prin iubire și jertfa. Iubirea sufletelor incredințate spre păstorire este dovada credinței preotului, iar jertfa apostolațului este dovada fă-

Cuvânt de deschiderea Congresului preoțesc

de președinte

Iconom-stavrofor Dr. Gh. Ciuhandu
Prea Sfinții Părinți Episcopi, etc.

Chiar astăzi se împlinesc 12 ani, de când preoțimea din Mitropolia Ardealului s'a întrunit, tot aici în Timișoara, în Congres anual, în cadrele Asociației sale „Andrei Șaguna“.

Congresul nostru de acum, cel de al 17-lea în serie, avem să-i dăm seama de activitatea din anul trecut, și să ne dăm, cu toții, seama și de rolile împrejurarii de viață românească, căutând în joacă de lucrat în consecință, pe teren duhovnicești și național de opotrivă.

Dela Congresul nostru ultim, finit în anul trecut la Târgu-Mureș, viața românească în deosebite prezintă o întreagă serie de fapte și fenomene cu totul nouă. După o viață publică cu multe umbre și neajunsuri, pricinuite de pacatul colectiv al politicianismului steril și virulent, ca și după atâtea multe greșeli de ordin individual, astăzi avem, din Voință salvatoare a Majestății Sale Regei Carol al II-lea, *Constituția nouă* dela

telor sale. Preotul este iubirea lui Hristos trimisă în lume, iar apostolațul lui este imitarea jertfei Lui.

Intreaga viață Mântuitorului se cuprinde în două cuvinte: iubire și jertfa. Dovadă iubirii Lui o avem în jertfa Sa. Dovadă jertfei Sale o avem în măsura iubirii Lui.

Crucea simbolizează: iubirea și jertfa. Brațul cel drept al crucii ne grăește despre iubirea ce coboară din cer pe pământ, pentru a înălța înima omului spre Dumnezeu. Brațul cel orizontal încorporează jertfa pentru toți. Cele două braje ale crucii, împreună, înseamnă opera de răscumpărare.

Evanghelia lui Hristos aduce roade neperitoare în lume, numai dacă este insolita de: iubire și jertfa.

Tinta vieții creștine este desăvârșire. Nu este altă scară a desăvârșirii către Dumnezeu, decât cea a iubirii și jertfei. Acest gând trebuie să prezideze toate întrunirile preoțesti, cari nu pot avea alt obiectiv decât cel exprimat de Mântuitorul nostru în cuvintele: „Fiți dar voi desăvârșiți, precum și Tatăl vostru cel din ceruri desăvârșit este.“ (Mat 5 v. 48.)

Cuvântarea P. S. Episcop Andrei, la Congresul preoțesc

In limba noastră poporul agrărește pe preot cu cuvântul „părinte“. Numirea aceasta nu se mai găsește în alte limbi. Acolo preotul e numit numai „tata“, Tânărând cuvântul „părinte“ are înțelesul de tată și mamă. In această numire colectivitatea cuprinde tot ceeace cere și aşteaptă dela un „părinte“, dar și ceeace acesta poate, și chiar e dator să dea. In agrălarea de „părinte“ eu aștu o implorare de: Înțelegere, milă și ajutor; o mărturisire a proprietății slabiciunii, și o cerere de hrانd și acoperemânt. Dacă mai adăugăm și înțelesul de mamă,

20 Februarie. Ea este sortită să înalțe prestigiul Regălitășil Române, ca factor de purificare și de o nouă îndrumare a Neamului pe cărările destinului național.

Noi preoții, intotdeauna pe buze în rugăcinile noastre cu numele Regelui, exprimăm Majestății Sale, din acest prilej, omagiul nostru recunoscător și-l urăm din tot sufletul: să curețe Tara de fără delegi și de neleguiți și să-i deie avânt de prosperitate.

Trăiască Majestatea Sa Regele!

In clipe de adânci prefaceri și de nădejdi nouă, pe cari ni le-a dăruit noua Constituție, Tara întreagă și cu ea și sfânta noastră Biserică și Clerul ei au trebuit să îndure, în vară, o ireparabilă pierdere națională, resimțită de întreaga lume civilizată.

Ceeace a fost mândria Dinastiei Române, înima acțiunii de desrobirea noastră, măngâierea îndurerășilor Marei Războli național și ocrotirea reconstituirea unității noastre politice-naționale, *Regina Maria*, a fost chemată, printr-un neîndurerat destin, să-și ia locul de veșnică odihnă în gropnița Domnească dela Curtea de Argeș. Iar înima și-a încredințat-o altui domneieșc locaș, spre a-l-o alinia murmurul Mării, la biserică „Stella Maris“ din Balci.

A împlinit deci și pentru Sine, ceeace scrisește când pe micuțul Principe Mircea îl pierduse în război și îngropase la Biserica din Cotroceni: „...acum doru-

atunci „părinte” se cheamă cel ce are datoria de a naște, crește și îngrijii sufletele pentru cer. Cunoșterea însemnatății numelui este cea dintâi literă din alfabetul nostru pastoral.

Preotul mat este „părinte” și pentru că harul divin frâmântă întâiu în sufletul lui idealul de viață, al cărui propovăditor se face apoi. Eu cred, că preotul nu este numai un canal al harului divin, că vizionarea preotului adesea este înălțată pe culmi, de unde el desprinde taina vîtorului, cu vizuire de profet. Oare, dacă în fața preotului, la altar, se deschid cerurile cu zările veșniciei, e cu neputință ca ochiul lui sufletesc să vadă și zările mat apropiate?

Rolul generoșel preoștei de astăzi este acela de a: vedea, a defini și de a realiza idealul religios al fără intregile. Care poate fi acest ideal? Desigur, nu vre-unul importat din afară, ci adâncirea Ortodoxiei noastre strâmoșești și spiritualizarea ei. Cred și mărturisesc că în cuprinsul fără avem, ca tot atâtea jânturi, elementele componente pentru renașterea Ortodoxiei românești. Sunt convins că, pe pământul Daciei străbune, o nouă înflorire a creștinismului original, alături pe trunchiul latin al neamului, va da cea mai frumoasă floră a religiei lui Hristos. Credința aceasta se întemeiază pe faptul, că văd cum răsar mărețele catedrale, în care arta bizanțină se completează alături de minunat cu motivele românești, în arhitectură și cănareea bisericească, izvorite din frumusețea sufletului nostru, adânc credincios. Numai aci în Timișoara s-au construit de curând 4 catedrale mari, în care serviciile divine, prin frumusețea corurilor, te înalță la cer. Banatul religios, sunt convins că va aduce ca zestre o buuă parte la măreția vîtorului Ortodoxiei noastre.

Cu acest crez în suflet bineuvintez acest congres preoștei în cea de a doua metropolă a Eparhiei noastre.

rile Mele, toate, spre biserică merg, unde zace însângerată o parte din Insași Inima Mea” (Tara Mea pag. 116).

Noi preoșii români vom păstra celei dințai și celei mai mari Răgine a tuturor Românilor, o pioasă și vecinică recunoștință.

In veci pomenirea Ei!

O durere, nu mai puțin copleșitoare, ne-a străfulgărat acum șase luni, când „cântărețul pătimirei” milenare a Ardealului robit și cranicul vestitorilor de Isbândă națională și-a luat, și el, zborul spre eternitate.

E greu de tot să rostesti încă și astăzi evanțul, cu Octavian Goga a murit. El nu a murit, ci trăește și va trăi deapăruri, prin cântecul său, prin evocațiile sale la datorii naționale, care trebuie să rămână vînătoși.

Să închinăm memoriei Lui propriile sale versuri:

„Pierzându-te în taina sfântă-a morții,
„Vei dăinui tu, suflete, deapăruri”.

In veci pomenirea lui!

Zilele noastre, cum vedem sunt vremi de adânci răscoliri și de mari prefaceri, acasă și în afară de frontierile Ţării.

Noi orându-lri acasă și amenințătoare vânturi din afară, ne cheamă pe toți la datorii de împlinit.

Al 17-lea Congres al Asociației „Andrei Șaguna” în Timișoara.

De Tite Flaviu

In zilele de 9 și 10 Noemvrie c. Timișoara a găzduit, pentru a doua oară, preoțimea mitropoliei ardelenă, întrunită aci — în frunte cu PP. SS. PP. Episcop Vasile al Caransebeșului și Episcopul episcopal Andrei, — în al 17-lea congres al ei.

Priă importanță chestiunilor puse, prin felul superior, de disciplină a discuțiilor, prin atmosferă înaltă de îndrumare, precum și prin numărul mare al membrilor prezenți, congresul a fost o demonstrație a ortodoxiei, totdeauna binevenită într'un oraș, cum este capitala Bănuțui.

Congresul — după două ședințe preliminare ale comitetului de conducere, — a început cu serviciul religios al Priveghierii, oficiat în biserică din Timișoara IV, de Prea Sfântia Sa Părintele Episcop Andrei, asistat de un sobor de preoți, în seara zilei de 9 Noemvrie c.

În ziua propriu zisă a congresului (10 Noemvrie) s'a oficiat cu mare asistență, sfânta liturghie, de Prea Sfântul Episcop Andrei. Răspunsurile liturgice au fost date de admirabilul cor bisericesc, condus de Dr. Dr. E. Grădinaru.

La preceasnă, P. Sf. Sa a rostit o înălțătoare predica despărțe dragoste și jertfa și răscumpărare. Nu numai prin înălțimea concepției, de filozofie creștină, ci și prin claritatea, naturalețea și simplitatea clasicală a expunerii, predica a rămas gravată în suflete. Nici odată nu s'a limpezit în suflete sensul superior al semnificației crucii, ca și în clipele acelea de înălțare și reală reverie spirituală.

După sfânta liturghie s'a oficiat parastas pentru sufletul marelui dispărut Octavian Goga.

Se înțâia festivă a congresului s'a înținut în Sala festivă a Școlii comerciale.

O purificare a moravurilor, care mai din vreme trebuia începută, e în curs. Fierul roșu, care stigmatizează și curăță putrejunile ranelor vietii noastre de obțe, vrea să stăvilească o nenorocire mare și să salveze un presiugiu și un viitor. Suntem bucuroși de a constata acest punct de program din activitatea Înaltei Stăpâneri.

II dorim cea mai desăvârșită izbândă

De ce? Pentru motivul unei experiențe dureroase și de obțe a Clerului: că decând în Țară se lăfăiește desfrâul, nestânenit, și, alături de el, jaful în patrimoniul public, multe suflete de creștini buni s-au clătinat; și prea de multe ori amvonul și sfaturile pastorale au fost inoperante și au scăzut, prea de multe ori, rezultatele păstoriei duhovnicești.

Bine înțeles, măsurile Înaltei Stăpâneri, de a ocroti ordinea publică și de a înfrâna o serie de rătăciri frecute și în prevederile noului Cod penal, sunt numai laturea negativă a îndreptării lucrurilor. Opera aceasta va trebui, fără îndoială, să fie completată prin apostolatul Bisericii și al Clerului ei. De aceea, noi preoții ne vom intensifica dregea apostolului, după porunca Sf. Apostol: Aprinde darul carele este pus într-oține, și: Fă-te slugă futurora, ca pe toți să-i câștigi.

Congresul de față, tocmai în acest semn se va ocupa de cele două probleme principale ale sale. Cea

Păr. președinte. I. P. C. Sa Icomom Stavrofor Dr. Gh. Ciuhandu — după ce schizează în cuvântul de deschidere evenimentele mai importante ale vieții și exprimă, în numele Bisericii și al Preoțimii, omagiu Majestății Sale Regelui Carol al II-lea — evocă cu piozitate memoria M. S. Reginel Marta, care este cinstită cu câteva clipe de tacere.

Tot cu acest prilej s'a evocat și figura gânditorului, poetului și Românului Octavian Goga, dispărut nu de mult din mijlocul nostru. Salută apoi, în calde cuvinte, pe PP. Sf. PP. Episcop: Vasile al Caransebeșului și păr. Episcop, dețean Andrei precum și pe toți reprezentanții oficiali ai Autorităților bisericești și civile, precum și pe reprezentanții așezămintelor și societăților școlare-culturale, prezenți la congres.

Răspund: P. Sf. Sa episcopul Vasile care împleră binecuvântările cerești peste lucrările congresului iar Păr. Episcop Andrei, într-o admirabilă improvizație, arată rolul preotului, care este acela de a deveni și a fi „părinte”, care este esența pastorajiei.

Mai vorbesc P. C. Sa Par. rector al Academiei teologice Dr. Stăniloae în reprezentanța I. P. Sf. Sale Părintelui Mitropolit Nicolae Balan; I. P. C. Ss. Păr. Zaharie Moga în numele P. Sf. Sale Episcopului Nicolae al Orăzii; I. P. C. Ss. Păr. Dr. Sava în numele P. Sf. Sale Păr. Episcop Colan, ministrul Cultelor; Dr. Gh. Ciupă secretar general al Rezidenției regale în numele D-lui Ministrul al Cultelor și Artelor, al D-lui reșident regal Dr. Al. Marta și în numele reprezentanților administrației politice, ca și în al Societăților culturale. Urmează apoi Dl. General Dragalina, mult o viaționat, pentru minunatul cuvânt, rostit în numele Armatei; Păr. Nicoreanu în numele Asociației generale centrale a Clerului din București.

S-au trimis telegrame omagiale: M. Sale Regelui Carol al II-lea; I. P. Sf. Sale a Părintelui Patriarh Miron, P. Sf. Sale Păr. Episcop Colan, Ministrul Cultelor, precum și P. S. Chiriarhilor din mitropolie reprezentanți prin delegații.

dintâi este: de a ne examina și cultivă conștiința preoțească, în vederea necesităților curente sporind râvnele preoțești și aprînzând și mai mult darul preotesc spre slujirea cuvântioasă a zilelor noastre.

Cea de a doua problemă e fixată, de asemenei, în nota actualității. Majestatea sa Regele, în Augusta sa grije de viitorul Tării, ni-a dăruit așezământul *Străjeret*. Si în aceasta privință, noi am socotit să intrăm în actualitate, examinând și fixând răportul de colaborare a Preoțimii în cadrele Străjeriei.

Privirile noastre, în acest Congres vor fi îndreptate și spre alte probleme de viață românească și bisericească.

Sunt plini de bucurie, că s'a ajuns la *unificarea învățământului teologic*, cu respectarea gradului Academilor noastre teologice și că, de pe urmă prea înaltul pronunciament Regal din prilejul centenarului Seminarului Central din București, s'a ajuns la formula *liceelor confesionale*, în sprijinul învățământului teologic al educației preoțești.

Paralel cu aceasta și alte asemenea măsuri ferite, s'ar mal cere, în folosul comun al educației Invățătorimei, ca așezământul *Scoalei normale* — mai ales în Ardealul nostru care a trăit această tradiție culturală în folosul Neamului — să fie adus în o le-

O frâțească masă, servită în saloanele restauranțului „Elite” a dat prilej între cunoșcuți, colegi și prieteni, de bucurioase revederi între prieteni și de aprecieri calde la adresa felului, cum s'a manifestat congresul, în prima sa ședință.

După masă, tot în sala festivă a școalei comerciale, a conferențiat C. Ss. păr. Florea Codreanu din Arad, președinte al Secției noastre Arad, despre Conștiința preoțească. — Substanțial și concentric ca fond și lămurit în expresie, păr. Florea Codreanu a avut succesul de a scoate plastic în evidență ideia fundamentală a conferinței, și care este grija de totdeauna a preotului, de a pune în practică darul și puterea lui harică. Conferința foarte instructivă a fost binevenită, ascultată cu mare atenție și interes.

C. Ss. păr. Ioan Imbroane a desvoiat, liber, frumoasa conferință despre Straja Tării, arătând, că aceasta instituție este cadrul, ce oferă Bisericii teren de a îndruma educația morală a tineretului, de care Biserica trebuie să profite.

Congresul a fost onorat cu prezența distinților intelectuali al Timișoarei. Un grup de 30 studenți dela Academia teologică din Arad au asistat la desbaterile Congresului, — între ei și doi studenți teologi anglicani înscriși la Academie.

Intr-o atmosferă, în care plutia fluidul cald al unei înfrâjiri, cu sufletela refăcută, slujitorii altarului și au despărțit, ducând flegare în taina sufletului său către o fărâmă din lumina, căldura și bunătatea evanghelică — prinse cu prilejul acestui prea reușit congres al nostru — ca să le dea viață în mijlocul enoriașilor lor.

Moțiunea votată de Congres

Congresul al XVII-lea al Asociației „Andrei Șaguna” a clerului ort. român din Ardeal, Banat și Crișana, întrunit la Timișoara la 10 Noemvrie 1938, având în vedere propunerile Comitetului său din

gătură căt mai apropiată de Biserică, ea însăși fiind factor străvechiu de educație populară-națională.

In programa Congresului nostru de astăzi, deși comprimat la o singura zi, ne vom spune cuvântul și în privința unor deziderate — cum s'ar zice: profesionale — apropiate de strâmtorările noastre ca tagme.

In seara celor 17 Congrese de până aici, niciodată nu ne-am restrâns numai la accentuarea ponoaselor noastre. Si dacă și astădată vom avea cuvânt de spus și din partea ponoaselor, nu o vom face numai dintr'un justificat sentiment de conservare, acooperit de altfel de Sf. Scriptură, care spune: Vrednic este lucrătorul de plată sa; și: Nimeni nu slujește la oaste cu leafa sa.

Situația materială a Clerului ortodox român — cel mai mașter tratat în trecut și până și azi — prei cum și condițiile de înzestrare a Bisericii noastre sună așa fel, ca Clerul și Biserica sufără de neajunsuri, în mare măsură, le este zădărnicită însăși realizarea misiunii ce o au în mijlocul Neamului.

In privința aceasta, Asociația noastră a fost în continuitatea solicitărilor, cerând pânea lucrătorului vrednic de plată sa și ca să nu se redea prestigiul, precum și posibilitățile de afirmare.

De aceea, acum de curând, prin trei memorii către factorii în drept, bisericești și de stat, comitetul

două ședințe: una la Sibiu în 8 Februarie și alta la Timișoara în 9 Noemvrie a. c., cu cari prilejuri a fost examinată situația generală, precum și dezideratele de până aici ale Clerului,

în fața istoricel cotituri, pe care a adus o anul curent în viața noastră românească,
votează următoarea

MOTIUANE:

I. In general.

1. Clerul ortodox român își exprimă bucuria, că la cîrma Statului s'a instalurat un crez politic-religios de acord cu tradiția vieții românești și cu interesele de viitor ale Românilor, și că, prin înțelepciunea și energia M. S. Regelui Carol al II-lea, avem o Nouă Constituție. De aceea, Clerul ardelean, profitând de aceasta inițiată întrunire în Congres după votarea Constituției noi, exprimă M. S. Regelui sentimentele celor mai profund omagiu și gratitudine, precum și rugăciuni către Dumnezeu, pentru a-L învredni să-și desăvârșească opera de salvator și îndrumător de neam.

2. Preoțimea își exprimă convingerea intimă, că în interesul dezvoltării organice, nelulburate, a vieții politice de Stat a Neamului, e absolut necesar: să se creeze fără înțârziere bazele unei politici religionare de Stat, care să fie pusă în lucru cu consecvență și în spirit de dreptate și de cuvenite reparații după nedreptățile suferite în trecut, iar acestei politici să î-se asigure în viață de Stat stabilitatea necesară, pedeapsa oricărora trecătoare interese de guvernare în spirit de partid, pe care-l dormit îngropat pe veci.

3. Încrezător în experiențele de viață bisericioasă constituțională, Clerul ardelean cere: Să se păstreze necondiționat actuala organizare unitară bisericioasă, în principiile sale de autonomie, admisându-se numai modificări și întregiri necesare de acord cu principiul autonomiei bisericioase, și ca, totodată, să se asigure Bisericii ort. române din întreaga țară, toate condițiunile morale și materiale, de completarea organizației

Asociației noastre a solicitat armonizarea salarizării preoților — inclusiv a protopopilor — în comparație cu Corpul didactic al Țării. Am solicitat aceeași înțelegere și măsură de dreptate și în privința pensionărilor la Stat, precum și cu privire la restabilirea condițiilor organice: de serviciu și salarizare și pentru slujitorii centrelor noastre ierarhice.

Am solicitat îmbunătățirile, între altele, și pentru că e degradant să muncești nerăsplătit într'un apostolat din ce în ce mai larg și exigent, cu o leașă de salahor uneori, fără gradajii cuvenite, fără computarea venitelor din sesiuni și din stolar la îndreptățirea de pensiune; apoi cu „curbe” care mai tale încă din lefile preoțești; în plus să și se impoziteze de acum și se-săluna parohială cea cu un venit așa de nesigur; să-jungi apoi, ca preot pensionar, mai pe jos de pensiunea unui cantonier, poate; iar ca protopop pensionar să ai pensiune mai redusă decât pensia unui învățător rural!

Ne place să credem, că, cel puțin de astădată, legitimele noastre așteptări vor fi satisfăcute după cuvînță.

Asociația noastră, în fruntea căreia am cinsti și sarcina de a sta acum la al 15-lea Congres, s'a mișcat totdeauna, cudezderatele sale profesionale, în marele cadru general al interesului obștesc. Noi am

sale și de salarizarea potrivită a Clerului și a slujitorilor bisericioști.

4. Congresul ia act cu mare satisfacție și gratitudine, că, prin înalta Vo'ntă și Chezeșie regală, s'a ajuns la unificarea Invățământului teologic și, convergent cu acest principiu realizat, la formula liceelor confesionale, preconizate de Însuși M. S. Regele, din prilejul serbării centenare a Seminarului Central din București.

5. De acord cu principiul acesta și drept compleiere în același spirit, Congresul solicită păstrarea Academilor noastre teologice în rândul școlilor de invățământ superior, cu toate consecințele ce decu g din aceasta și anume:

a) Reconfirmarea dreptului, recunoscut prin Decretul-Lege din 18 Maiu a. c., de a da licență absolvenților lor;

b) Admiterea absolvenților lor în școlile normale superioare, pentru a deveni profesori secundari de religie;

c) Echivalarea profesorilor lor cu profesorii Academilor din Invățământul superior;

d) Lăsarea în finită a catedrelor pe care le are de prezent Academia Teologică din Sibiu și ridicarea la același număr și la celelalte Academii teologice din Ardeal.

6. Congresul cere, ca Școalele Normale din întreaga țară, și mai ales pentru Ardeal, care a trăit până decurând această tradiție, să fie așezate în cel mai apropiat raport cu Biserica Neamului, deoarece acestea școale, din preună cu școlile teologice, sunt indicate, prin misiunea și rostul lor, să meargă mână-n mână și complecându-se, pentru a prezida și realiza împreună marea misiune de educare a poporului român.

7. În prag de apropiata serbare de două decenii dela marea Adunare națională dela Alba Iulia, unde s'a proclamat din partea Ardeșului robit unirea politică cu Țara Mamă, Clerul din Mitropolia Ardeșului aduce

evitat clamorile nerespectoase și pornirile anarchice care ne-ar fi osândit ele însele, și noi înșine prin ele

Dar acum, ierte-ni-se sinceritatea: aproape nu mai știm ce-i de făcut, ce căi și metode, altele decât cele de până aici, să apucăm după atâta doleanță, zădarnic repește în Congres și afară de ele.

Patriarhul României rostise, încă acum 8 ani, în ședința dela 29 Noemvrie 1930 a Senatului, durerosale cuvinte, perfect adevărate și astăzi, că „Cetățenii ortodocși devin tributarii cultelor minoritare. Așa ceva nu se mai poate tolera”.

Și totuși s'a tolerat!

Iar în organul Mitropoliei noastre, „Telegraful Român” din 28 Februarie 1931, sub presiunea grăa a aceluia tributarism, spuneam și eu ceeace s'a mai spus cu prilejul întrunirilor preoțești, că ar trebui să ne gândim: cum să ne constituim și noi în „minorită” și să batem drumul Ligii Națiunilor.

Satira de atunci a rămas până azi în picioare, în ce privescă substratul ei: dificultățile și neajunsurile de tot felul, cu cari trebuie să lupte și azi Biserica Neamului și Clerul ei.

Să ni se dele voie să spunem deschis și accentuat: „Așa ceva nu se mai poate tolera”!

Zăbovesc, peste vrerea mea, în aceasta notă asupra stării de neajunsuri ale Bisericii și Clerului. Să o

omagiu său recunoscător tuturor înaintașilor, mireni și preoți, luptători și martiri ai Românilor, totodată sărbătoare cu căldură la toți factorii politici-naționali și bisericesci: să înțeleze pașii necesari pentru a întări și *rana desbinării religioase dintre Români*, săvârșită și ea tot la Alba-Iulia, acum un sfert de mileniu și pentru a se reconstrui și *unitatea religioasă a Românilor* și mai ales în Ardealul pestrițat și slabit de etatea minorității de ordin etnic și confesional.

II. În special, Clerul cere:

1. Legiferarea cât mai urgență a armonizării salarilor preoților de toate gradele, potrivit pregătirii și funcțiunii, și egalarea cu ale membrilor corpului didactic, consultată fiind în această privință și Asociația noastră.

La legiferarea armonizării salarilor să se ţină seama și de următoarele:

a) Să se calculeze 5 gradeșii de vechime și o gradajie de merit, încă în bugetul 1939/40.

b) Să se acorde spor de 25% asupra salarilor preoților fără sesiuni și fără case parohiale.

c) Preoților cu licență sau doctorat în Filozofie ori în Drept, să li se conteleze acest grad academic înlocmai ca licență, respectiv doctoratul în Teologie, deoarece și aceste studii sunt utile Bisericii și Clerului.

Si până la dorita armonizare, clerul cere:

2. Să se achite gradeșile și ajutoarele familiare din prima a lunel ce urmează dela data când s-a făcut anunțarea, ca la corpul didactic, gradeșile nefiind un ajutor ci parte integrantă din salar.

3. Față de scumpetea crescând din zi în zi, căreia cu salariile de azi nu i se poate face față, să se șteargă toate curbele aplicate, revenindu-se la salariile din 1929.

4. Să se păstreze și pe mai departe scutirea venitului sesiunilor parohiale de sub impozitele și taxele comune, fiind sesiunile parte integrantă din salarul preoțesc.

fac pentru a se ști: ce grea de suportat este pentru noi toți zăbăvnicii cu care sunt tratate doleanțele Clerului, pentru Biserica însăși ca și pentru familiile preoților. Accentuez aceste imprejurări cu ultima nădejde, de care o legăm de faptul că, în fruntea guvernului Tării, stă astăzi Prea Fericirea Sa Patriarhul Miron, iar la Departamentul Cuitelor Prea Sfântă Sa Episcopul Nicolae al Clujului.

Dacă nici astădată nu vor fi soluționate deziderațele juste ale Bisericii și Clerului, formulate de Asociația noastră, atunci nu știu ce justificare să aibă aceasta Asociație pentru mai departe, ci să trecem răspunderea pentru urmări asupra altora.

De alimintrea rostul Asociației noastre este și acela, ca să ne coordonăm și stimulăm puterile de muncă, în serviciul apostolului nostru, haric și național în aceeaș vreme.

Despre ceeaace am realizat în anul încheiat, ne vom da seama prin rapoartele cari vor fi înfațigate congresului.

Dacă am realizat ceva, să facut prin înfrățirea puterilor și prin apriinderea râunei unula dela râvna celuilalt frate, întocmai ca luminile din stântă și luminata zi a Invierii. Iar dacă mai sunt lipsuri, ele în parte sunt de înțeles, prin greutatea imprejurărilor de

5. Să se acorde și preoților tratamentul prin care, conform legii din Monitorul Oficial Nr. 78 din 1935, se acordă invățătorilor din Secuime, Munții Apuseni și din Zona culturală, spor de 50% la salar.

6. Scutirea de taxe școlare pentru fișii de preoți, la fel cu Corpul didactic, și acordarea de burse în a-celeași condiții.

7. Să se înălțure total cumulul, ca nimeni să nu aibă decât o singură funcție și un singur salar.

8. În caz de pensionare, preotul să rămână la parohie cu titlul de administrator și cu lea sa, până la punerea în curgere a pensiunii, spre a se evita cauzile de preoți pensionari fără salar și fără pensii, și cazul preoților noui fără salar.

9. Să se respecte arondarea prolopopiatelor existente din Mitropolia noastră, iar prolopopilor să li se acorde, și după funcția protopopească, salar computabil la pensiune.

10. Repararea integrală a nedreptășilor trecutului în raport cu celealte Culte cu privire la numărul protopopilor, consilierilor, funcționarilor bisericești, precum și aplicarea Art. 31 din Legea Cultelor referitor la numărul sufletelor, avere și nevoile reale ale difuzitelor culte.

11. Consilierii — referenți eparciali — cari, îndeosebi de alle Mitropolii, slau sub restricții duble: că li se interzice și nici nu au funcții secundare plătite și, în aceeaș vreme, li s-au redus esențial iesurile de odinioară, corespunzătoare demnității și muncii lor — să fie restabilii în salariile din 1928/29, de acord cu hotărârile în vigoare ale Congresului Național Bisericesc, asigurându li se și locuințe în natură ori chiria corespunzătoare.

12. Să se ia în buget salar pentru preoții misionari, revizori și secretari eparciali, poșturi suprimate în 1931.

13. Să se acorde diurne cuvenite Consistoriilor spirituale eparciale și celor mitropolitane.

14. Să se scutească fondurile eparciale de pen-

viață și activitate și prin omisonea de a nu se fi raportat cu prea multe datorii.

Dacă în privința dobanțelor comitetului Asociației prezintă material studiat și concretizat pe amănunte printre Moșuni ce o propunem congresului, în partea lucrărilor Asociației în general și a comitetului ei veți avea la indemnă rapoartele, pentru examinare detaliată, spre a ne da indicații și autorizații pe mai departe.

Iar acum, când atâta lume românească și creștin-ortodoxă să aducă aici cu noi, în apropierea unei Catedrale în curs de zidire, ce se ridică din prisoș de suflet și de jertfă a unui fiuț binecuvântat de Dumnezeu cu multe bunătăți, îngăduiți-mi să Vă rog pe toți, de a Vă atașa la o cucernică rugăciune:

Dumnezeu cel sfânt din ceruri și geniul bun al Neamului românesc să ajute, de a se statovici, aici în Timișoara, cât mai degrabă, un așezământ de sfântă și viguroasă Episcopie ortodoxă românească, mai presus de orice veleități și interese omenești, prin binecuvântarea de sus și printre înțelegătoare dragoste și o dumnezelasă pace dintr-oameni!

(Urmează saluturile la adresa: Chiriarhilor și reprezentanților chiriarhali, ai autorităților și ai așezămintelor și societăților culturale).

siuni de vărsarea reținerilor de 10% la Casa Generală de pensiuni a Statului.

15. Concordatul și Acordul cu Roma, fiind dănuioare intereseelor Statului și ale Bisericii, să fie denunțate fără întârziere.

16. Observarea strictă a repausului dumineacă, cu aplicarea sancțiunilor prevăzute de Lege.

17. În școlile de toate gradele să se prevedă câte două ore de religie pe săptămână, reintroducându-se și examenul de religie.

18. Revizuirea și înlocuirea politivită a primarilor eterodoxi din comune pur ortodoxe sau de majoritate ortodoxă, precum și a celor primari, care sunt certați cu morală, sau nu cercetează biserică.

19. Să se sistemeze prin Legi catedre de religie pentru școlile primare, secundare și profesionale, unde sunt ore suficiente pentru catedre.

20. Să se ia în bugetul Statului toți cântăreșii absolvenți ai școalelor noastre de cântărești, asigurându-lă se aceleași drepturi ca absolvenților școalelor de cântărești din vechiul Regat.

21. Preoții să nu funcționeze în judecătoriile comunale, iar desbaterile acestor judecătorii să nu aibă loc în Duminică și sărbători.

22. Modificarea dispozițiilor Legii Administrative, ca și preoții rurali, să aibă vot deliberal în Consiliile comunale.

23. Independarea din învățământul de toate gradele a profesorilor și invățătorilor comuniști, seclanți și șteiști; tot așa elevii cu idei comuniste sectare ori ateiste să fi eliminate din toate școalele țării.

24. Să se legifereze destințarea tuturor organizațiilor anti-naționale și anti-creștine, între ele și masoneria, care sapă la temelia Statului și a ordinelor sociale; averile lor să fie confiscate de Stat, iar membrii lor să fie constatați și scoși din sf. Biserică.

Iconom stavrofor **Dr. Gh. Ciuhandu**

Președinte

Preot Ioan Bânda
Secretar general

Despre ce să predicăm ?

27. Noemvrie. Dumineca 30 d. Rusaliu. Noi toți, ca și tîcărul din Evanghelia de azi, căutăm și năzuim mereu spre fericire, spre desăvârșire. Fiecare în felul său, fiecare pe alte căi. Rezultatul? Tot atât de feluri ca și căile pe care am rătăcit căutând fericirea și mântuirea. Adeseori ne întrebăm și noi — nedumeriți: Dar cine se poate mântui? Unde este fericirea adevarată, desăvârșită? Pentru a putea răspunde acestelui întrebări, întâi vom arăta unde nu este adevarata stare de fericire, cu toate că ar părea că există.

1. În bogăție. În ea nu vom afla fericirea adevarată, lăostrică, ci mai ales felurile primejdii și pie-deci în calea mântuirii. (Luca 18₂₄₋₂₅. Mat. 19₂₄).

2. În mărirea luminească, în titluri și onoruri.

Acestea deșteaptă în om egoismul și răpesc omul în toată linistea sofletească.

3. Plăcerile. Pofta ochilor, pofta trupului, trec, pentru o clipă de fericire iluzorie având de suferit adeseori o viață întreagă. Căi și plăcerile intelectuale sunt lipsite de desăvârșire, iar cele estetice nu pătrund până în adâncul sufletului.

Unde este dar fericirea? Parțial — atât cât se poate aci pe pământ — o vom afia:

1. În muncă, în împlinirea cinstită a tuturor îndatoririlor noastre (Pilde 12₁₁). Am zis că fericirea în muncă este numai într-o măsură oarecare, deoarece și aci îotâmpinăm greutăți, nereușite și desilozii. Nu vom putea niciodată susține că toate căte am făcut sunt desăvârșite. (Facerea 1₃₁).

2. În conștiința curată. Dar oare cine ar putea spune că are o astfel de conștiință, neumbrită de nicio remușcare.

3. În împlinirea poruncilor (Luca 18₂₁. Mat. 19₂₀). Desăvârșita stare de fericire nu afilă însă nicăi aci. (Luca 18₂₂. Mat. 19₂₁).

4. În binefacere și milostenie. Adeseră însă, aci, de oparte întâlnim egoismul, iar de alta nerecunoștință.

Desăvârșit, fericirea o vom afia în acea credință, care e capabilă să prefacă și durerea și nefericirea în bucurile și fericire, (Iov 1₂₁, 19₂₅₋₂₇). Să vietuim astfel, ca aci pe pământ să ne asigurăm fericirea pe măsura îngăduită și posibilă pământeșilor, arvoindu-ne prin faptele arătate, și dreptul de moștenirea fericirii celor desăvârșite și vecinilor, în simbolice Tatălui ceresc. (I. Corint. 2₉. Faptele Ap. 4₁₂).

Informații

Hirotoniri. Prea Sfintă Sa Părintele Episcop Andrei, în ziua de Luni 14 Noemvrie c. a hirotonit întru diacon pe candidatul la preoție **Vasile Stanciu**, iar în ziua de 15 Noemvrie c. întru presbiter și duhovnic, pentru parohia **Tulca**, Eparhia Orăștiei. În ziua de 15 Noemvrie c. a hirotonit întru diacon, iar în ziua de 16 Nov. c. întru presbiter-duhovnic, pe candidatul la preoție **Constantin Lelea**, pentru parohia **Chișoros**, Jugoslavia. În ziua de 16 Nov. c. pe candidatul la preoție **Sever Codreanu** întru diacon, iar în ziua de 17 Nov. întru presbiter-duhovnic, pentru nou înființată parohie **Zimandul-nou**. În ziua de 17 Nov. c. a fost hirotonit întru diacon candidatul la preoție **Simion Pavel**, iar în ziua de 18 Nov. c. întru presbiter-duhovnic, pentru parohia **Cheșinț**.

Examen de calificare preoțească. În zilele de 11—12 Noemvrie a. c. s'a tînuit examenul de calificare preoțească. Au prestat examenul următorii candidați: **Dimitrie Popian**, **Traian Barzu**, **Viorel Bembe** și **Gheorghe Pălușan**, pentru parohii de clasa I. rurală; **Ioan Bucșa**, **Iustin Rațiu**, **Gheorghe Stanciu** și **Gheorghe Luca** au fost clasificați pentru parohii de clasa II rurală.

Congresul general al FOR-ului, după cum afilăm din revista „Renașterea” din Cluj, va avea loc, în toamna aceasta în zilele de 26, 27 și 28 Noemvrie la Tg.-Murăș. Congresul va comemora pe Octavian Goga, prin o conferință a ilustrului profesor universitar Ion Petrovici. Participanții la congres vor fi împărtășiti de o reducere de 75% pe C. F. R. Pădă să avem programă congresului, vestim acestea cetitorilor noștri, spre a se îndemna să meargă la congres, cât mai mulți.

Sfințirea monumentului eroilor. Duminecă 6 Nov. a. c., în parohia **Rădești**, cunoscutul nucleu de baptism, prin jertfe multiple ale pr. Tr. Precupaș a ajuns să se inaugureze Monumentul celor 37 eroi,

având colaborarea învățătorului I. Ardeolu și a consiliului parohial. Datorită timpului excelent, 600 persoane, nu numai ortodoxi ci și baptiști s-au postat, imediat după sf. Liturghie, în jurul Monumentului eroilor, unde s-a făcut slințarea, un parastas pentru eroii căzuți și s-a executat un program frumos, în cadrul „Culturii Eroilor“.

Au cuvântat pr. Tr. Precupaș și inv. Ioan Ardeolu, comandanțul străjerilor. (cor.)

Soc. „Sf. Gheorghe“. Resimțindu-se necesitatea înglobării tineretului într-o organizație, Duminecă 6 Nov. a. c., imediat după sf. vîcere, biserica adin Rădești a fost arhiplină. Cu acel prilej a cuvântat pr. Traian Precupaș. Au mai vorbit Domnul T. Ardeolu director școlar și Vasile Rada funcționar comunăl. După aceea s-au explicat statutele, s-a pus în vedere tineretului obligația ce-și ia, de a activa în societatea „Sf. Gheorghe“, alegându-se apoi un comitet de conducere. (cor.)

Logodnă: Filca preotului din Aciuța, d-șoara Doamna Mihiușia, s-a logodit cu dl. Partenie Petrescu, licențiat al Facultății de Teologie din Cernăuți. Felicitări.

Nr. 9297/1938.

Comunicat.

Pentru orientarea C. Părinți preoți vizăți mai jos, publicăm adresa Oo. Ministerul Cultelor și Artelor, Direcția Cultelor Nr. 45793 din 1 Noemvrie 1938,

„Fiind deseori solicitați să arătăm, dacă *preoții profesișor sau învățători pot cumula pensiunea* după una din aceste două funcții didactice, *cu salarul de preot*; avem onoare să aduce la cunoștință, că rugămintea de a se comunica celor interesati, că *pot cumula pensia cu salarul acela care la 18 August 1934 data promulgării legii cumului exercitau în mod legal funcțiunile de preot și de învățător sau de profesor*, însă în respectarea dispozițiunilor art. 66 din Legea Gen. de Pensii, care prevede, că ambele (salar și pensiuni) intrunite, să nu întreacă retribuțunea corespunzătoare ultimei funcții, ce a ocupat la data retragerii sale din funcție.

În caz când pensiunea intrunită cu retribuțune ar întrece cvantumul prevăzut mai sus, pensiunea se va reduce numai cu suma, cu care va întrece acest cvantum.“

Arad, la 10 Noemvrie 1938.

† Andrei
Episcop.

A. Pârvu
referent episcopal.

Nr 9437/1938.

Comunicat.

Sfânta Episcopie a Râmnicului și Noului Severin de avizează că monahii: Casian Stănescu și Dumitru Mustață dela Sf. Mănăstire Cozla, Iguație Cojocaru dela Sf. Mănăstire Bucovăț, jud. Dolj și Ierodiacaonii

Modest Bobolu și Ieronim Matei dela Sf. Mănăstire Govora, jad. Vâlcea, au fost înălțați din monahism. Ceea ce se aduce la cunoștință tuturor ofiților protopopesci și parohiale.

Arad, la 14 Noemvrie 1938.

Consiliul Eparhial ort. rom.
Arad.

Publicațiu

Se aduce la cunoștință celor interesați, că în ziua de 27 Nov. a. c. ora 11³⁰ se va ține la două licitație publică, în cancelaria ofițului parohial ort. rom. din Troaș, pentru edificarea bisericii din loc, conform planului și devizului aprobat de Veneratul Consiliu Eparhial cu No. 5944/938.

In cazul că licitația nu va ajunge la rezultat, se publică la treia licitație, pe ziua de 4 Decembrie, același oră și loc, când Consiliul parohial va încheia contract prin bună învoială

Preot Ilie Susan

Concurs

Conform ord. Ven. Consiliu Eparhial Nr. 8452/1938, pentru înălțarea parohiei ort. române din Pobda rămasă vacanță în urma morții preotului I. Bojescu se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariție în organul oficial „Biserica și Școala“.

Parohia este de clasa I.

Venitele împreunate cu această parohie sunt:

1. Una sesie parohială constătoare din 33 jugăre.
2. Solele legale. Birul parohial se în concurs de oficiu.

3. Întreg rea dela Stat.

4. De casă parohială se va îngrăji alesul.

Alesul preot va suporta toate impozitele și va cetahiiza elevii școalelor primare fără alta remunerație.

Reflectanții la această parohie cu considerare la Comunicatul Nr. 2334/1938 publicat în „Biserica și Școala“ Nr. 14 din 3 Aprilie a. c. vor cere învoiearea prealabilă a Prea Sfinției Sale Episcopului Eparhial Arad pentru a putea concura, iar cererile de concurs din preună cu toate actele și le vor înainta Consiliului Eparhial Arad și vor cereprobarea Prea C. Părinte Protopop pentru a se putea prezenta în parohie înaintea alegătorilor pentru a cânta, respectiv a oficia serviciul religios și a cuvânta.

ss. Pr. Andrei Jebeleanu
preș. cons. paroh.

ss. Cluciul Efimie
secretar

In înțelegere cu: Dr. Stefan Clorolanu protopop

3-3